

управління базами даних (СУБД), а також здатності створювати й аналізувати запити до баз даних. Теоретичний контроль передбачає оцінку рівня розуміння базових понять (що таке база даних, СУБД, моделі даних), знань про структуру і принципи роботи баз даних, а також алгоритмів і логіки їх застосування.

Практичні завдання включають оцінювання навичок роботи з СУБД, включаючи створення, наповнення і корекцію баз даних, формування складних запитів, роботу з таблицями, формами, звітами. Завдання можуть бути як під контролем викладача, так і самостійними.

Таким чином, оцінювання інформатичної компетентності при вивченні баз даних має бути комплексним, поєднуючи теоретичні знання з практичними вміннями, а також різні рівні засвоєння матеріалу і розвиток творчого мислення майбутніх учителів інформатики.

Список використаних джерел

1. Генсерук Г. Р. Цифрова компетентність як одна із професійно значущих компетентностей майбутніх учителів. Open educational e-environment of modern University. 2019. № 6. С. 8–16.
2. Кізім С. Формування інформаційної компетентності майбутнього вчителя технологій засобами інформаційно-комунікаційних технологій. Modern Information Technologies and Innovation Methodologies of Education in Professional Training Methodology Theory Experience Problems. 2011. 28. С. 328-332.

ПОТРЕБА ВПРОВАДЖЕННЯ ЦИФРОВИХ ІННОВАЦІЙ У ПРОФЕСІЙНУ ПІДГОТОВКУ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ СФЕРИ ТУРИЗМУ

Гарбич Ярослав Володимирович

здобувач третього рівня вищої освіти, спеціальність Професійна освіта
Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка
slavko_@ukr.net

Стрімкий розвиток цифрових технологій докорінно змінює структуру та функціонування туристичної галузі. Сучасний туризм дедалі більше залежить від використання інноваційних цифрових інструментів, які охоплюють усі етапи організації туристичної діяльності – від пошуку інформації та бронювання до віртуальної презентації туристичних продуктів і післяпродажного супроводу клієнта. Відповідно, виникає нагальна потреба у переосмисленні підходів до професійної підготовки майбутніх фахівців сфери туризму, яка має орієнтуватися на розвиток цифрових компетентностей, необхідних для ефективної роботи в умовах сучасного цифрового середовища.

Цифрові інновації є ключовим чинником трансформації туристичної освіти оскільки сьогодні цифрові технології визначають динаміку туристичного ринку, формуючи нові форми взаємодії між учасниками туристичного процесу. До найпоширеніших напрямів цифровізації туристичної сфери належать:

- автоматизація систем бронювання (Booking, Amadeus, Sabre, Galileo);
- використання технологій big data та аналітичних платформ для прогнозування попиту та оптимізації бізнес-процесів;

- впровадження інструментів цифрового маркетингу (SEO, SMM, контекстна реклама);
- створення віртуальних турів і 3D-презентацій туристичних об'єктів із застосуванням технологій віртуальної (VR) та доповненої (AR) реальності;
- використання чат-ботів, систем рекомендацій і штучного інтелекту для персоналізації туристичних послуг [2; 5].

Такі зміни зумовлюють необхідність підготовки фахівців, здатних не лише користуватися цифровими інструментами, а й творчо впроваджувати їх у власну професійну діяльність. Майбутній спеціаліст із туризму має бути готовим до аналітичного опрацювання даних, цифрового комунікування, використання систем електронного документообігу, управління інформаційними потоками, роботи з CRM-системами, а також володіти базовими навичками цифрової безпеки.

Професійна підготовка фахівців туристичної галузі має бути спрямована на формування системи знань, умінь і навичок, що забезпечують ефективну діяльність у цифровому середовищі. Сучасні освітні програми потребують оновлення через включення навчальних дисциплін, орієнтованих на цифровий туризм, електронний маркетинг, управління онлайн-сервісами та туристичними стартапами [4].

Серед ефективних освітніх практик, які варто впроваджувати у процес професійної підготовки, можна виокремити:

- проєктно-орієнтоване навчання, що дає можливість студентам реалізовувати власні цифрові ініціативи (створення вебсайтів, мобільних додатків, туристичних блогів тощо);
- використання віртуальних лабораторій та симуляторів, які відтворюють реальні умови туристичного бізнесу;
- змішане та дистанційне навчання, що забезпечує доступність і гнучкість освітнього процесу;
- гейміфікацію, як засіб підвищення мотивації через ігрові технології (тестування, симуляції, цифрові квести) [3].

Ключову роль у цьому процесі відіграє підготовка педагогічних кадрів, здатних ефективно інтегрувати цифрові інструменти у навчальний процес. Викладач має виступати не лише передавачем знань, а й фасилітатором, який організовує навчальне середовище на основі взаємодії, дослідження та творчого пошуку.

Розвиток цифрових компетентностей майбутніх фахівців туризму реалізується у межах концепції Європейської рамки цифрових компетентностей (DigComp 2.2). Можна виокремити п'ять основних напрямів, що мають бути реалізовані у підготовці майбутніх фахівців туризму:

Інформаційна грамотність – здатність шукати, аналізувати та критично оцінювати туристичну інформацію з цифрових джерел;

Комунікація та співпраця – використання цифрових засобів для ефективної взаємодії з клієнтами, партнерами, колегами;

Створення цифрового контенту – уміння розробляти маркетингові матеріали, презентації, відео– та візуальні матеріали для просування туристичних продуктів;

Безпека – розуміння ризиків і принципів захисту персональних даних, кібергігієна;

Розв'язання проблем – здатність використовувати цифрові технології для оптимізації туристичних процесів і підвищення ефективності бізнесу [1].

Отже, впровадження цифрових інновацій у професійну підготовку майбутніх фахівців сфери туризму є стратегічно важливим напрямом модернізації освіти. Це не лише забезпечує відповідність освітнього процесу сучасним вимогам ринку праці, а й сприяє підготовці конкурентоспроможних фахівців, здатних ефективно діяти в умовах цифрової трансформації туристичної галузі. Розвиток цифрової компетентності майбутніх спеціалістів виступає ключовим чинником підвищення якості освіти, формування інноваційного мислення та готовності до постійного професійного саморозвитку.

Список використаних джерел

1. Биков В. Ю. Цифрова трансформація освіти і науки: виклики, ризики, перспективи. *Інформаційні технології і засоби навчання*, 2020. № 5(79). С. 1–20.
2. Гуржій А. М., Биков В. Ю. Цифрова компетентність у структурі сучасної професійної підготовки фахівців. *Освітологічний дискурс*, 2021. № 3–4. С. 45–52.
3. Кудирко О. В. Використання цифрових технологій у професійній підготовці майбутніх фахівців туризму. *Інноваційна педагогіка*, 2022. № 52. С. 73–77.
4. Європейська комісія. *The Digital Competence Framework for Citizens (DigComp 2.2)*. Publications Office of the European Union, 2022.
5. Плотнікова М. В. Цифровізація туристичної освіти: можливості, виклики, перспективи. *Вісник Київського національного університету культури і мистецтв. Серія: Туризм*, 2023. № 1. С. 58–64.

ФОРМУВАННЯ ІНФОРМАЦІЙНОЇ БЕЗПЕКИ ТА МЕДІАГРАМОТНОСТІ УЧНІВ У ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ ІНФОРМАТИКИ

Богущий Антон Вадимович

здобувач другого рівня вищої освіти, спеціальність Середня освіта (Інформатика)
Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка
antonboguckij8@gmail.com

Лень Андрій Володимирович

кандидат історичних наук, асистент кафедри інформатики та методики її навчання
Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка
lenandr@tnpu.edu.ua

Щодня людина опиняється серед величезного потоку інформації, що надходить із різних джерел. Особливо це актуально для дітей та підлітків, адже їхнє життя постійно стикається з усілякими інформаційними ресурсами – починаючи від традиційних друкованих видань і закінчуючи аудіовізуальними й цифровими матеріалами. Медіа вже давно вийшли за рамки звичайного джерела новин чи розваг. Вони активно впливають на становлення світогляду, формування поведінкових моделей, закріплення системи цінностей і, власне, соціального досвіду. Цілком закономірно, що їхній вплив на освітній процес, спілкування та процеси самопізнання особистості невпинно зростає.

Брак ефективних механізмів захисту дітей від неправдивого або маніпулятивного контенту, поява фейкових повідомлень та інформаційних атак